

Ámítás volt...

Huszonhárom évvel ezelőtt lobogtatta a szél az világ első likas zászláját. Magyar zászló volt az, csak kivágták a közepéből a szégyenfoltot – amilyen gyorsan jött az úgynevezett forradalom, nem volt idő zászlókat varrni.

Ma három éve, a szabadságharc zászlóbontásának húszéves évfordulóján három képviselő szólalt fel az ausztrál parlamentben: Messrs. Wentworth, Sullivan és McLear.

Érdemes visszaidézni néhány mondatot felszólalásukból, ha látni akarjuk, mi maradt meg húsz év után is a nyugati emlékezetben, sok más véres esemény után.

W. C. Wentworth: „A gyalázat emléknepje ez, mert húsz évvel ezelőtt a magyar nép a szabadság felé nyúlt ki és a brutális és könyörtelen szovjet erő legázolta. Ez a gyalázat a mai napig sem lett letörölve, mert a szovjet szorítása még mindig ott van a magyar népen. Szabadság helyett kénytelenek elviselni olyan társadalmi rendszert, amit utálnak, amit megvetnek. Színlehetjük az ellenkezőt. Kápráztathatjuk, hogy minden rendben van. Találhatunk akár egy amerikai elnököt, aki azt fogja mondani: nem tűri az ilyen szolgálást. Felejtjük el ezt a hatásva-dászatot. A szabadság ma is ott van. Ez ugyan a szovjet szégyene, de nem csak a szovjeté egyedül. Mi, húsz évvel ezelőtt sorsára hagytuk Magyarországot. Nem avatkoztunk be. A Nyugat meghátrált és hagyta, hogy a borzalom megtörténjen, mialatt a világ döbbenet nézte. A cselekvést megbénították és a szabadság lángja elhamvadt. Csúpan annyi történt, hogy amikor a szovjet brutalitás félremagyarázhatatlan világossággal tudatosult a kommunista pártok tagjaiban szerte a világon, sokan kiábrándulva hátat fordítottak a mozgalomnak.

Ez kétségtelenül hasznos hatás volt, de ne gondoljuk azt, hogy ez eléggé ellensúlyoz egy mindennél borzalmasabb tény, ami ma már tisztán látszik, hogy itt még a szándék is hiányzott hatásosan ellenállni a kommunista szolgálás gépezetének. De, mert akkor ezt elmulasztottuk, a világ történelmi eseményei attól fogva mind rosszabb irányba hanyatlottak.”

Mr. Wentworth és néhány parlamenti kollégája tisztán látja a helyzetet, azt hogy a nyugati beavatkozást sem a szovjet brutalitás, sem pedig a világ közvéleményének felháborodása nem tudta kiváltani.

A következő szónok, Mr. Sullivan ugyancsak elítélte a gyáva Nyugatot, külön megemlítve az Egyesült Államokat és megállapította: a szabadságharcosok hiába haltak meg!

Szeretnénk most ezzel az utolsó kijelentéssel vitába szállni.

Ahogy múlnak az évek, és a múlt évek szinte semmit sem változtatnak a világnak azon az állapotán amivé a háború utáni helyzetben merevedett, azt kell mondanunk, hogy az a természetellenes, hogy a hidegháború múltával az esedékes változás elmaradt. Nem csak játék ez a szavakkal: A második világháború végeztével nyilvánvalóvá vált, hogy az amerikai háborús politika a Szovjetuniót nemcsak kimentette a biztos összeomlásból, hanem Eurázsia legerősebb nagyhatalmává tette. Fél Európát adta át neki. Amit a Szovjetunió elkövetett Közép-Európában, az a világpolitika botrá-

Ilyen a világ! (22)

Kedves Olvasóim!

•Amerika csak színlelte az antikommunizmust.

•A kommunizmus ereje nyugaton van!

36 évvel ezelőtti írásom e két megállapítását azóta semmi nem vonta kétségbe.

A magyar szabadságharc 60-ik évfordulója küszöbén az Amerika i Egyesült Államok nevével jelzett világhatalom egyre elkeseredettebb vállalkozásokkal igyekszik egymagában megvalósítani világuralmát, amihez a nagy áldozatokkal létrehozott hatalmi társát elveszítette a Szovjetunió összeomlásával. A feladat érdekében a közeli térségben a háborúk sorát indította a „terrorizmus ellen”. A szovjet igazgatás alól kikerült országok EU-ba vonása nem pótolja US részére azt a veszteséget, ami érte őt a putyini Oroszország saját útra térésével. Évszázados törekvés ígérete omlott össze, és nincs rá módja, hatalmi eszközzel

sem, felújítani a nagyreményű szupremáciát.

A sok szállal ápoltt Nyugat-Európa és Észak-Ázsia közötti kötődést már nehéz elvágni. Ha Európa ipara hozzájut Kelet energia- és ásványkincseihez egy Eurázsia unióban, az US-világuralomnak bealkonyodik. Európa lép a szabad világkereskedelem útjára, most éppen élen a magyarokkal.

A helyzet veszélyes. US (NATO) erők jelenléte növekszik. Románia már beigazodott. Aki feltételez egy történelmi szerepre, európai érdekek védelmére képes Európai Uniót, az téved. US is téved, ha bízik a szolgálatára kész EU tartós fennmaradásában.

US nem érdekelt Európa felemelkedésében, politikai, gazdasági és katonai jelenlétével a földrészt számára előnyös kötelékekkel (TTIP) igyekszik az észak-amerikai földrészhez kötni.

Csapó Endre

nya lett.

Ebből a botrányból Amerika csak úgy kerülhetett volna ki, ha jóváteszi a hibát, visszaszorítja a szovjet hódítást. Ezt ígérték is, de ezt várta Amerikától az egész világ. Amerika viszont csak színlelte az antikommunizmust – ahogy Mr. Wentworth is megállapította. A magyar nép véráldozata kellett ahhoz, hogy rádöbbenjen a világ: a kommunizmus ereje nyugaton van. Ötvenhat világtörténelmi jelentősége az, hogy keleten is és nyugaton is tudatosult az emberekben, hogy felszabadítás nem lesz.

Ötvenhat talán az egyetlen háborúja a huszadik századnak, amit nem a nagyhatalmak terveztek és indítottak el, ami előkészítetlenül, szervezetlenül robbant ki. És éppen ezért ötvenhat rámutat a nagyhatalmak bűnösségére: a munkások hatalmas szocialista állama munkásokat lövett halomra, és a népek szabadságának hangszórával hirdetett nagy bajnoka cserbenhagyott egy kis országot, amely szabad akart lenni. Itt nem lehetett mellébeszél.

Hogy mi történt a Szovjetunió belül, arról az első megbízható híreket Gábor Áron hozta nyugatra. De a folyamatnak ő csak az elejét látta. Egy bizonyos: ötvenhat tanulsággal szolgált mindenütt a vasfüggöny mögött. A tanulság az, hogy a felszabadulást nem szabad többé kívülről várni! A szabadságot belülről, milliméterenként kell visszahódítani.

Andrej Amalrik írja: „Az 1956-os magyar forradalom fordulópont volt a kommunista tömb történetében ... Sem a prágai tavasz, sem a lengyel munkások újabb lázadásai, sem az Emberi Jogok Mozgalma a Szovjetunióban nem képzelhetők el az 1956-os magyar forradalom nélkül. Joggal nevezhető tehát fordulópontnak, mert bebizonyította, hogy az ellenállás igenis lehetséges, és a világot meg lehet változtatni... Teljes nyíltsággal és teljes joggal nevezzük ezért magunkat az 1956-os esztendő nemzedékének. Mindaz, amit eddig tettünk, és az is amit a jövőben tenni fogunk, ennek a hősi esztendőnek az alapjaira épül.”

Vlagyimir Maximov szerint: „Az 1956-os magyar forradalom világtörténelmi jelentőségű volt. Pszichológiai

forradalmat váltott ki, ráébresztve bennünket oroszokat az elnyomott nemzetek iránti bűnösségünkre és jóvátételi kötelezettségünkre.”

Számtalan nyugatra jutott tanú valóságát ismerjük azóta arról, hogy az orosz nép széles rétegeit érintette a magyar felkelés lelki hatása. Ez lehetett a nagyobb oka annak, hogy az oroszországi diktatúra napokig bizonytalankodott, vonakodott a fegyveres beavatkozástól.

És milyen kísértetiesen egyenlő a kép nyugaton. A világ népeinek oly arányú szimpátiája nyilatkozott meg, amire még a történelemben nem volt példa. Mennyi ügyességébe teltett a világpolitikát intéző garnitúrának úgy billegni, mintha segíteni akarnának, és úgy cselekedni, hogy abból a vasfüggönyös Európa-megszállás ne szenvedjen változást. Másszóval nyugaton is és keleten is a világ népei egyet akartak, hogy legyen független szabad Magyarország, és nyugaton is és keleten is a politikusok egyet akartak: hogy ne legyen független, szabad Magyarország.

Indro Montanelli, az *Il Giornale Nuovo* főszerkesztője riporterként volt jelen Magyarországon 1956 októberében. Tanúja volt annak a mámoros vakhitnek, amiben a magyarok a kivívott friss szabadságukat a világ hangulatának meleg öleiben biztonságban látták. Figyeljük meg a közelmúltban tett visszaemlékező szavait, a bennük rejlő politikai realitást:

„Lelki szemeim előtt látom a magyar nép heroizmusát, ezt a poétikus felkelést, amivel a magyar forradalom inkább nevezhető költőnek, mint politikainak. Ma is előttem a látvány, amit Budapesten a magyarok nyújtottak a sok nyugati megfigyelőnek. Ezek a nyugati megfigyelők, őszintén meg kell mondanom, különleges helyzetben voltak. Mi – és ezen azt kell érteni, hogy anti-kommunisták –, csodálattal figyeltük a magyarországi történéseket, ugyanakkor azonban szégyelljük is magunkat, hogy nyugatiak vagyunk. Mert kezdettől fogva éreztük, és megértettük, hogy a magyaroknak a Nyugatra vetett reményeit csalódás fogja kísérni, hogy ezek a remények menthetetlenül csatlódásra vannak ítélve, s hogy ez súlyos lelki következményekkel jár, sú-

lyos érzelmeket vált ki belőlük velünk szemben. Szégyelljük magunkat amiatt ami bekövetkezett, szégyelljük, mert tudtuk, hogy amit a magyarok tőlünk várnak, az nem fog megtörténni, nem történhetik meg.”

Montanelli adós maradt megfogalmazni, miért nem történhetik meg, hogy a Nyugat segítségére legyen egy bolsevista rabságra eladott országnak, szabadsága kivívásában. Elhallgatta akkori szégyenérzete lényegét, hogy a nyugati politika valóságos szándéka más, mint amit hangoztat, más mint amit a közvélemény elvár tőle. Montanelli sem írhatja meg, és mások sem írhatták meg, akik a hivatalos politika újságjainak alkalmazottai, mert amióta a sajtószabadság monopólium-jog lett, a szólásszabadságnak szigorú korlátai vannak, keleten és nyugaton egyaránt. A sajtó pedig a politika eszköze.

A világ kommunistáinak fővárosa 1956-ig Moszkva volt. Ez adott lehetőséget Moszkvának, hogy elszabotálja azt a kötelezettséget, amit az amerikai háborús és háború utáni segítségért vállalt, hogy beilleszkedik az UNO keretében tervezett világuralmi rendszerbe. A Szovjetunió lehetőséget látott arra, hogy fél Európa és fél Ázsia birtokában függetleníteni tudja magát nemcsak az amerikai segítségtől, de az UNO-kötelezettségektől is. Sztalin következetes politikát folytatott a nagykapitalisták befolyásának csökkentésére. Halálával ennek a politikának is sírba kellett volna szállnia.

Utóda ennek az illendőségnek a jegyében szakított nyíltan a sztalinizmussal a 20-ik pártkongresszuson, 1956 februárjában. Feloszlatta a Kominformot is. Lengyelországban október 20-án, Magyarországon október 23-án öltött testet a sztalinizálás politikája, látványos, előre rendezett pártirányítású forradalomban. A nép kellett volna hogy hitet tegyen a szocializmus új irányzatára.

Különleges játéka volt ez a keletnyugati politikának, amitől az amerikaiak azt várták, hogy az ázsiai kreatúra feladja világhódító terveit, az oroszok pedig arra számítottak, hogy taktikailag, látszólag, megtagadják a világuralmi terveket, hogy tovább erősödjék céljukat, mert az idő

nekik dolgozik.

Ebbe a játékba dobant be egy váratlan fordulat. A kommunisták által szervezett színjáték-forradalomból országos felkelés, általános szabadságharc lett egyetlen véres jelenet miatt, amikor az egyik leggyűlöltebb pártbarom, Gerő Ernő ostoba, provokatív rádiószózata miatt a tüntetők közé lóttek az ávosok. Az események lavinaként zuhogtak, és a nagypolitikára kiható aggodalmak ott találták meg a mindkét világhatalomnak megfelelő megoldást, ahol a háború utáni béke nyugodott: a bolsevisták fegyveres rémuralmában. Ezért érezte Montanelli lelkiismerettől szorongva, hogy amit a magyarok tőlünk várnak, az nem fog megtörténni, nem történhetik meg.

A független államok és önálló nemzetek kora lejárt – hirdetik a jakobinusok mai utódai. A korszerű világkormányzásti terv a szocialistának nevezett állami diktatúrának nemzetközi rendje, ahol az állam irányítói nem a nemzetnek, hanem a nemzetközi szervezetnek tartoznak felelősséggel. A folyamat keleten is és nyugaton is ugyanaz: a demokrácia külsőségei mögött kiépülő erős, központi államhatalom. Ezért részesülnek gazdasági és politikai támogatásban a kommunista államok.

Szolzenyicin így fogalmaz: „Ami rettenetes, az nem pusztán az autokratikus rezsim, amely senkinek és semmiért nem felelős. A korábbi, valóságos századok autokratái a kifelé korlátlannak tűnő hatalmukat korlátozva látták az Isten előtti felelősség és erkölcsi felfogásuk, lelkiismeretük által. A mai kor autokratái azonban azért veszélyesek, mert látunk semmi olyan magasabbrendű értéket, amelynek elkötelezték volna magukat!”

Ötvenhat után lépett fel Amerikában a *New Left* mozgalom, nagy pénzzel, sajtóval támogatva. Mi lett belőle: elhalt, mert nem volt alapja. Utána Európában próbálkoztak az ún. eurokommunizmussal. Ez is csak a sajtóban él, a valóságban alig.

A világpolitika hatalmi bázisaiból el lehetett pusztítani, cserben lehetett hagyni a kivívott magyar szabadságot, de a lelkekben megmaradt keleten is és nyugaton is az ötvenhatos magyar szabadság széruma. Nem haltak hiába!

Európa természetes fejlődésével ellenkezik a napjainkban két oldalról erőltetett egységesítési törekvés, elválasztó határuk a háborús bűnvonal: a vasfüggöny. Amikor 1956-ban Magyarország függetlenséget proklamált, nem tudhatta azt, hogy a nagyhatalmak által meghatározott táborból egy nép sem léphet ki. Ez a lépés az európai önállóság első lépése lett volna, ami ha sikerül láncreakcióval robbantotta volna fel a csatlós világot és talán a Szovjetuniót is.

Cinikusan írja S. E. Ambrose (*Rise to Globalism, American Foreign Policy 1938–1970*, Pelican sorozat): „A magyarok és a többi kelet-európai népek megtanulták, hogy nincs felszabadítás, és nincs olyasmi, hogy a Nyugathoz kötik magukat, és hogy tradicionális politikájuknak, amivel Keletet Nyugat ellen játszhatják, vége van. ... There would never be any American troops. Eisenhower did not even consider giving military support to the Hungarians. (His promise of) liberation was a sham, it had always been a sham.”

(Magyar Élet, 1979. október 25.)